

Helsingfors/Mariehamn 12.2.2016**Nr 6/16****Hänvisning** Justitieministeriets skrivelse
5.2.2016, JM 13/08/2015.

Till Justitieministeriet

Ärende

Justitieministeriet har med hänvisning till 32 § 3 mom. i självstyrelselagen för Åland i skrivelse 5.2.2016 inbegärt Ålandsdelegationens utlåtande över ett utkast till en överenskommelseförordning om skötseln av de uppgifter i landskapet Åland som hör till det utbetalande organet för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu). Ålands landskapsregering, jord- och skogsbruksministeriet och Landsbygdsverket har inkommit med utlåtande i ärendet.

Överenskommelseförordningens bakgrund och innehåll

Den nationella behörigheten inom jord- och skogsbruket begränsas kraftigt av EU:s regelverk. Europeiska unionen har i detalj reglerat de frågor som ingår i unionens jordbrukspolitik och har ensam behörighet att genomföra den gemensamma jordbrukspolitiken. Medlemsstaterna kan inte bedriva någon nationell jordbrukspolitik och de nationella författningarna ska basera sig på unionens rättsakter.

En väsentlig del av Europeiska unionens gemensamma jordbrukspolitik består i de stöd som delfinansieras från Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (Ejflu). Bestämmelser om förvaltningen av medel ingår i Europaparlamentets och rådets förordning (EU) nr 1306/2013. Noggrannare bestämmelser om de krav som ställs på förvaltningen av det utbetalande organet och på skötseln av dess uppgifter ingår i kommissionens delegerade förordning (EU) nr. 907/2014 och i kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 908/2014. De nämnda förordningarna förpliktar varje medlemsstat att godkänna ett utbetalande organ genom vilket de stöd som finansieras genom Europeiska garantifonden för jordbruket (EGJF) och Ejflu betalas och som svarar för förvaltningen och kontrollen av dem. Syftet med den föreslagna överenskommelseförordningen, som upphäver den gällande förordningen (FFS

Postadress:
Ålandsdelegationen
Statens ämbetsverk på Åland
PB 58
22101 MARIEHAMN**Telefon:**
växel 018-635270**Telefax:**
018-635268**Adress i Helsingfors:**
Georgsgatan 9 A 4
00120 HELSINGFORS

881/2006, ÅFS 110/2006) om skötseln av de uppgifter i landskapet Åland som hör till det utbetalande organet för Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling (EJFLU), är att med beaktande av Europeiska unionens nya bestämmelser som gäller Ejflu, fortsätta med ett system av rådande slag för förvaltning av utvecklingsmedel för landsbygden. Förslaget till förordning motsvarar till sin uppbyggnad den gällande överenskommelseförordningen och innehåller bestämmelser om den behöriga myndigheten, det utbetalande organet och skötseln av dess uppgifter, det attesterande organet samt ansvaret för kostnader. Överenskommelseförordningen anger i fråga om vilka av de uppgifter som regleras i de ovan angivna EU-förordningarna som jord- och skogsbruksministeriet, landsbygdsverket respektive Ålands landskapsregering ska utgöra behörig myndighet för i landskapet. Jord- och skogsbruksministeriet ska utgöra den behöriga myndigheten som bl.a. godkänner det utbetalande organet. Även i fortsättningen ska landsbygdsverket utgöra det enda utbetalande organet i Finland. Det förutsätts att en närmare överenskommelse om skötseln av det utbetalande organets uppgifter vid Ålands landskapsregering ingås genom avtal mellan Landsbygdsverket och Ålands landskapsregering. Skötseln av det attesterade organets uppgifter ska för landskapet Ålands del skötas av ett av jord- och skogsbruksministeriet utsett attesterande organ.

Beträffande kostnadsfördelningen anges i förordningen att landskapet Åland svarar för kostnaderna för i förordningen avsedd skötsel av det utbetalande organets uppgifter.

Närmare överenskommelse om förfarandena vid ersättande av kostnaderna ska ingås genom avtal mellan Landsbygdsverket och Ålands landskapsregering.

Lagstiftningsbehörigheten

Lagstiftningsbehörigheten gällande jord- och skogsbruk, styrning av lantbruksproduktionen samt tillvaratagande av jordbruks- och skogsmarks produktionsförmåga tillkommer landskapet enligt 18 § 15 och 18 punkterna i självstyrelselagen för Åland. I nämnda lags 27 § 15 punkt anges att ärenden angående priset på lantbruks- och fiskeriprodukter samt främjande av export av lantbruksprodukter hör till rikets behörighet.

Högsta domstolen har med anledning av 2003 års landskapslag om finansiering av landsbygdsnäringar i sitt utlåtande 18.8.2003 (OH 2003/66) konstaterat att utifrån behörighetsfördelningen i självstyrelselagen har riket och landskapet tillämpad en ansvarsfördelning avseende de olika EU-stöden samt den nationella finansieringen. Landskapet har ansetts ha behörighet när det gäller strukturpolitiken och riket när det gäller pris- och marknadspolitiken. Av detta har följt att landskapet ansetts ha behörighet när det gäller strukturstöden och stöd till landsbygdens utveckling. Högsta domstolen har inte haft något att anmärka mot denna utgångspunkt för fördelningen av lagstiftningskompetensen. Enligt överenskommelseförordningens 1 § tillämpas förordningen på de stöd- och ersättningsystem som finansieras genom Ejflu och som med stöd av självstyrelselagen omfattas av landskapets lagstiftningsbehörighet. Därigenom gäller överenskommelseförordningen endast de stöd som enligt självstyre-

selagen utgör landskapsbehörighet. Därtill konstaterar Ålandsdelegationen att behörighetsfördelningen mellan landskapet och riket inte påverkas av att det är fråga om genomförande av EU:s gemensamma jordbrukspolitik.

Finansieringen

Förordningsutkastet tillämpas på de stöd- och ersättningssystem som finansieras genom Europeiska jordbruksfonden för landsbygdsutveckling och som med stöd av självstyrelselagen omfattas av landskapets lagstiftningsbehörighet. I fråga om dessa stödsystem uppkommer nationella kostnader främst beträffande det utbetalande organet. Självstyrelselagen utgår från att part som enligt självstyrelselagen har förvaltningsbehörigheten även har kostnadsansvaret. Kostnadsfrågan kan lösas t.ex. så att den särskilt anges i förordning eller genom separata avtal mellan behörig riks- och landskapsmyndighet. I förordningens 6 § har intagits bestämmelser om detta.

Ålandsdelegationens slutsats

Ålandsdelegationen ser inte hinder för att förslaget till överenskommelseförordning i föreliggande form sätts i kraft.

Närvarande

Ordföranden Lindbäck, ledamöterna Erlandsson, Lampi, Mäenpää och Pellonpää.

På Ålandsdelegationens vägnar:

Peter Lindbäck
ordförande

Rainer Åkerblom
sekreterare